

9. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หัก ณ ที่จ่าย

9.1 วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อบรรเทาภาระการเสียภาษีให้แก่ผู้รับเงินได้
- (2) เพื่อให้รัฐบาลมีเงินได้เข้าคลังอย่างสม่ำเสมอ
- (3) เพื่อลดแรงกดดันในการหลีกเลี่ยงในการเสียภาษี

9.2 ผู้มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

ได้แก่ บุคคลที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นรายกรณี โดยอาจเป็น บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลในรูปใด ห้างหุ้นส่วนสามัญ คณะ บุคคลซึ่งไม่ใช่นิติบุคคลก็ได้ ซึ่งเป็นผู้จ่ายเงินได้ ที่มีหน้าที่เสียภาษี เงินได้บุคคลธรรมดา

9.3 วิธีการคำนวณหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย และตัวอย่างการคำนวณ

(1) ตามมาตรา 50 แห่งประมวลรัษฎากร

(1.1) กรณีการจ่ายเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 และ 2 การคำนวณหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ให้คูณเงินได้พึงประเมินด้วยจำนวนคราวที่จะต้องจ่ายเพื่อให้ได้จำนวนเงินเสมือนหนึ่งว่าได้จ่ายทั้งปีแล้วคำนวณภาษี ในทำนองเดียวกับการคำนวณภาษีสิ้นปี โดยหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนต่างๆ ออกก่อน เหลือเงินได้สุทธิเท่าใดจึงนำไปคิดภาษีตามบัญชีอัตราภาษี ได้เงินภาษีจากเงินได้สุทธิทั้งสิ้นเท่าใด ให้หารด้วยจำนวนคราวที่จะต้องจ่ายได้ผลลัพธ์เป็นเงินเท่าใด ให้หักภาษีไว้จำนวนเท่านั้น

ตัวอย่าง กรณีจ่ายเงินได้พึงประเมินเป็นรายเดือนเดือนละเท่าๆกันตลอดปีภาษี ตามข้อสังเกต 1(1) (2) (3) ปีภาษีนี้ นาย ก. ได้รับเงินเดือนๆ ละ 60,000 บาท นาย ก. ได้แจ้งสถานะ การหักลดหย่อนไว้ว่า มีภริยาชอบด้วยกฎหมาย ในระหว่างปีภาษีและภริยาไม่มีเงินได้ มีบุตรชอบด้วยกฎหมาย 3 คน เป็นผู้เยาว์ บุตรชอบด้วยกฎหมายเกิดก่อนปี 2561 จำนวน 2 คน และบุตรชอบด้วยกฎหมายเกิดปี 2561 จำนวน 1 คน จ่ายเบี้ยประกันชีวิตของนาย ก. จำนวน 75,000 บาท และจ่ายเบี้ยประกันชีวิตของภริยา จำนวน 20,000 บาท มารดาของนาย ก. อายุ 58 ปี และมารดาของภริยาอายุ 62 ปี ต่างไม่มีรายได้ นอกจากนี้มีการจ่ายเบี้ยประกันสุขภาพให้มารดานาย ก. 18,000 บาทด้วย ผู้จ่ายเงินได้ต้องคำนวณหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายและนำส่งแต่ละเดือน ดังนี้

วิธีคำนวณ

(หน่วย: บาท)

เงินเดือนเสมือนหนึ่งว่าจ่ายทั้งปี	=	$60,000 \times 12$	=	720,000
หัก ค่าใช้จ่าย (50% ไม่เกิน 100,000 บาท)			=	<u>100,000</u>
คงเหลือเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่าย			=	620,000
หัก ค่าลดหย่อนส่วนตัว	60,000			
ค่าลดหย่อนคู่สมรส	60,000			
ค่าลดหย่อนบุตรศึกษา 3 คน	120,000			
ค่าลดหย่อนและยกเว้นเบี้ยประกัน	75,000			
ค่าลดหย่อนมารดาของภริยา	30,000			
ยกเว้นเบี้ยประกันสุขภาพมารดา นาย ก.	<u>15,000</u>		=	<u>360,000</u>
คงเหลือเงินได้สุทธิ			=	<u><u>260,000</u></u>
ภาษีเงินได้ทั้งปีของเงินเดือน = $(150,000 \text{ ได้รับยกเว้น}) + (110,000 \times 5\%) = 5,500$				
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายแต่ละเดือน		$\frac{5,500}{12}$	=	458.33
รวมภาษี หัก ณ ที่จ่าย เดือน ธันวาคม	=	$5,500 - 458.33 \times 11$	=	<u><u>458.37</u></u>

สรุป ผู้จ่ายเงินได้จะต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายของนาย ก. ในกรณี ดังนี้

เดือน มกราคม ถึง พฤศจิกายน เดือนละ = 458.33 บาท

เดือน ธันวาคม = 458.37 บาท

ตัวอย่างที่ 2 กรณีมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินได้พึงประเมินที่จ่ายระหว่างปี
ภาษี ตามข้อสังเกต1(4) และการคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย เดือนธันวาคม ตาม
ข้อสังเกต 2

จากตัวอย่างที่ 1 ถ้านาย ก. ได้รับเงินเดือนเพิ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม เป็น
เดือนละ 70,000 บาท ผู้จ่ายเงินได้ต้องคำนวณหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ดังนี้

วิธีคำนวณ

(หน่วย:บาท)

1.คำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย เดือนมกราคมถึงเดือนกันยายน คำนวณตามตัวอย่างที่1

2.ส่วนการคำนวณภาษี หัก ณ ที่จ่าย เดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน ให้คำนวณ ดังนี้

เงินเดือนเสมือนหนึ่งว่าจ่ายทั้งปี $= 70,000 \times 12 = 840,000$

หัก ค่าใช้จ่าย (50%ไม่เกิน 100,000 บาท) $= \underline{100,000}$

คงเหลือเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่าย $= 740,000$

หัก ค่าลดหย่อนส่วนตัว $= (60,000+60,000+120,000+75,000+30,000+15,000)$

คงเหลือเงินได้สุทธิ $= 380,000$

ภาษีเงินได้ทั้งปี $= (150,000 \text{ ได้รับยกเว้น}) + (150,000 \times 5\%) + (80,000 \times 10\%) = 15,500$

รวมภาษี หัก ณ ที่จ่าย เดือนตั้งแต่เดือนตุลาคมเป็นต้นไป $= \frac{15,500}{12} = \underline{\underline{1,291.66}}$
8

3.สำหรับในเดือน ธันวาคม ให้ปรับปรุงการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ดังนี้

ภาษีที่ต้องเสียทั้งปีจากเงินได้ที่ได้รับจริง (คำนวณจากเงินเดือนๆละ 60,000 บาท 9 เดือน

และเดือนละ 70,000 บาท 3 เดือน) = 7,000

ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และนำส่งไว้แล้ว (ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนพฤศจิกายน)

= $(458.33 \times 9) + (1,291.66 \times 2)$ = 6,708.29

เป็นภาษีที่ต้องหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเดือนธันวาคม = 291.77

สรุป ผู้จ่ายเงินได้จะต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายของนาย ก. ในกรณี ดังนี้

เดือน มกราคม ถึง กันยายน เดือนละ = 458.33 บาท

เดือน ตุลาคม ถึง พฤศจิกายน เดือนละ = 1,291.66 บาท

เดือน ธันวาคม เดือนละ = 291.71 บาท

ตัวอย่างที่ 3 กรณีมีการจ่ายเงินพิเศษเป็นครั้งคราวในระหว่างปีภาษี ตาม
ข้อสังเกต 1(5)

จากตัวอย่างที่ 1(กรณีไม่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินได้ตาม
ตัวอย่างที่ 2 แต่อย่างใด) ถ้าในเดือน มีนาคม นาย ก. ได้รับโบนัสเป็นเงิน
90,000 บาท ผู้จ่ายเงินได้จะต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย สำหรับเดือนมีนาคม ดังนี้

วิธีคำนวณ

(หน่วย:บาท)

1.คำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย เดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ คำนวณตามตัวอย่างที่1

2.ส่วนการคำนวณภาษี หัก ณ ที่จ่าย เดือนมีนาคม ให้คำนวณ ดังนี้

เงินเดือนเสมือนหนึ่งว่าจ่ายทั้งปี	=	60,000 x 12	=	720,000
บวก เงินโบนัส		90,000x1	=	90,000
รวมเงินได้พึงประเมิน			=	810,000
หัก ค่าใช้จ่าย (50%ไม่เกิน 100,000 บาท)			=	<u>100,000</u>
คงเหลือเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่าย			=	710,000
หัก ค่าลดหย่อน (60,000+60,000+120,000+75,000+30,000+15,000)				360,000
เงินได้สุทธิ				350,000
ภาษีเงินได้ทั้งปีของเงินเดือนรวมโบนัส				12,500

หัก ภาษีเงินได้ทั้งปีเฉพาะเงินเดือน(ตามตัวอย่างที่ 1)	=	<u>5,500</u>
คงเหลือภาษีเงินโบนัส	=	7,000
บวก ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายเงินเดือนของมีนาคม (ตามตัวอย่างที่ 1)	=	<u>458.33</u>
รวมภาษีต้องหัก ณ ที่จ่าย เดือนมีนาคม	=	<u>7,458.33</u>
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเดือนธันวาคม = $12,500 - (458.33 \times 11) - 7,000$	=	<u>458.37</u>

สรุป ผู้จ่ายเงินได้จะต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายของนาย ก. ในกรณี ดังนี้		
เดือน มกราคม ถึง กุมภาพันธ์ เดือนละ	=	458.33 บาท
เดือน มีนาคม	=	7,458.33 บาท
เดือน เมษายน ถึง พฤศจิกายน เดือนละ	=	458.33 บาท
เดือน ธันวาคม เดือนละ	=	458.37 บาท

ตัวอย่างที่ 5 การคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย ให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักฐานการหักลดหย่อนที่แท้จริงที่ผู้มีเงินได้นำมาแสดงกรณีผู้มีเงินได้ออกจากงานในระหว่างปีภาษี ตามข้อสังเกต 3

จากตัวอย่างที่ 1 นาย ก. ได้ลาออกจากงานวันที่ 30 มิถุนายน และไม่สามารถนำหลักฐานการจ่ายเบี้ยประกันชีวิต จำนวน 75,000 บาท ที่แจ้งรายการขอหักลดหย่อนไว้ต่อผู้จ่ายแสดงได้ แต่ได้นำใบเสร็จรับเงินดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่จ่ายในแต่ละเดือนมาแสดงจำนวน 55,000 บาท ผู้จ่ายเงินได้ต้องคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายเดือนมิถุนายน ดังนี้

วิธีการคำนวณ

(หน่วย : บาท)

1.การคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย เดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม คำนวณเหมือนตัวอย่างที่ 1

2.ส่วนการคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย เดือนมิถุนายน ให้คำนวณดังนี้

$$\text{เงินเดือนเสมือนหนึ่งว่าได้จ่ายทั้งปี} = 60,000 \times 12 = 720,000$$

$$\text{หัก ค่าใช้จ่าย (50\% ไม่เกิน 100,000 บาท)} = \underline{100,000}$$

$$\text{คงเหลือเงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย} = 620,000$$

$$\begin{aligned} \text{หัก ค่าลดหย่อน} &= 60,000 + 60,000 + 120,000 + 55,000 + \\ &\quad 30,000 + 15,000) = 340,000 \end{aligned}$$

$$\text{เงินได้สุทธิ} = \underline{\underline{280,000}}$$

$$\text{ภาษีเงินได้ทั้งปีของเงินเดือน} = (150,000 \text{ ได้รับยกเว้น}) + (130,000 \times 5\%) = 6,500$$

$$\begin{aligned} \text{ภาษีหัก ณ ที่จ่าย เดือนละ} &= \frac{6,500}{12} = \underline{\underline{541.66}} \end{aligned}$$

$$\text{ภาษีหัก ณ ที่จ่าย นำส่งขาดไป} = 541.66 - 458.33 = 83.33$$

$$\text{รวม 5 เดือน} = 83.33 \times 5 = \underline{\underline{416.65}}$$

$$\text{ภาษีต้องหัก ณ ที่จ่าย เดือน} = 416.65 + 541.66 = \underline{\underline{958.31}}$$

มิถุนายน

สรุป ผู้จ่ายเงินได้จะต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายของ นาย ก. ในกรณีนี้
ดังนี้

เดือน มกราคม ถึง พฤษภาคม เดือนละ = 458.33 บาท

เดือน มิถุนายน = 958.31 บาท

ตัวอย่างที่ 8 นายมนตรี เป็นคนโสดทำงานบริษัทเอก จำกัด ตั้งแต่เดือนมกราคมได้รับเงินเดือน เดือนละ 40,000 บาทต่อมาได้ลาออกจากบริษัทเอก จำกัด ไปทำงานบริษัทโท จำกัด ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม ได้รับเงินเดือน เดือนละ 50,000 บาท และในเดือนธันวาคมบริษัทโท จำกัด ได้จ่ายเงินโบนัสให้นายมนตรีเป็นเงิน 60,000 บาท ดังนั้น นายมนตรีจะถูกบริษัทเอก จำกัด และบริษัทโทจำกัด หักภาษี ณ ที่จ่ายเป็นเงินเท่าไร

1.บริษัทเอก จำกัด ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย นายมนตรีดังนี้

วิธีคำนวณ

(หน่วย : บาท)

เงินได้พึง	=	$40,000 \times 12$	=	480,000	(1)
------------	---	--------------------	---	---------	----------

ประเมิน

หัก	ค่าใช้จ่าย (50% ไม่เกิน 100,000 บาท)	=	100,000	(2)
-----	--------------------------------------	---	---------	----------

(1)- (2) เหลือ	เงินได้หลังหักค่าใช้จ่ายแล้ว	=	380,000	(3)
----------------	------------------------------	---	---------	----------

หัก	ค่าลดหย่อน	=	60,000	(4)
-----	------------	---	--------	----------

เหลือ	เงินได้สุทธิ	=	320,000	(5)
-------	--------------	---	---------	----------

นำเงินได้สุทธิตามคำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาษี = (150,000 ใ้รับยกเว้น) + (150,000 x 5%) + (20,000 x 10%)	=	9,500	(6)
--	---	-------	----------

นำภาษีที่ต้องเสียทั้งปีมาคำนวณหาภาษีที่ต้องหักรายเดือน

$= \frac{9,500}{12}$	=	791.66	(7)
----------------------	---	--------	----------

2.บริษัทโท จำกัด ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย นายมนตรีดังนี้

$$\text{เงินได้พึง} = 50,000 \times 8 = 400,000 \dots\dots\dots(1)$$

ประเมิน

$$\text{หัก} \quad \text{ค่าใช้จ่าย (50\% ไม่เกิน 100,000 บาท)} = 100,000 \dots\dots\dots(2)$$

$$(1) - (2) \text{ เหลือ เงินได้หลังหักค่าใช้จ่ายแล้ว} = 300,000 \dots\dots\dots(3)$$

$$\text{หัก} \quad \text{ค่าลดหย่อน} = 60,000 \dots\dots\dots(4)$$

$$\text{เหลือ} \quad \text{เงินได้สุทธิ} = 240,000 \dots\dots\dots(5)$$

นำภาษีเงินได้สุทธิตามคำนวณภาษีตามภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

$$\text{ภาษี} = (150,000 \text{ ไร่รับยกเว้น}) + (90,000 \times 5\%) = 4,500 \dots\dots\dots(6)$$

นำภาษีที่ต้องเสียทั้งปีมาคำนวณหาภาษีที่ต้องหักรายเดือน

$$= \frac{4,500}{8} = 562.50 \dots\dots\dots(6)$$

ดังนั้น บริษัทฯ จะต้องหักภาษีนายมนตรีเดือนพฤษภาคม – พฤศจิกายน เดือนละ 562.50

ข.เดือนธันวาคม

$$\text{เงินเดือนและ} = 50,000 \times 8 + 60,000 = 460,000 \dots\dots\dots(1)$$

โบนัส

$$\text{หัก} \quad \text{ค่าใช้จ่าย (50\% ไม่เกิน 100,000 บาท)} = 100,000 \dots\dots\dots(2)$$

$$(1) - (2) \text{ เหลือ เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย} = 360,000 \dots\dots\dots(3)$$

$$\text{หัก} \quad \text{ค่าลดหย่อน} = 60,000 \dots\dots\dots(4)$$

$$(3) - (4) \text{ เหลือ เงินได้สุทธิ} = 300,000 \dots\dots\dots(5)$$

$$\text{ภาษี} = (150,000 \text{ ใ้รับยกเว้น}) + (150,000 \times 5\%) = 7,500 \dots\dots\dots(6)$$

$$\text{ภาษีเฉพาะเงิน} = 7,500 - 4,500 = 3,000 \dots\dots\dots(7)$$

โบนัส

ดังนั้น บริษัทฯ จะต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายนายมนตรี สำหรับเงินเดือนและ โบนัสในเดือนธันวาคม

$$= 3,000 + 562.50 = 3,562.50 \text{ บาท}$$

ข้อสังเกต

การหักภาษี ณ ที่จ่ายสำหรับค่าจ้างที่จ่ายเป็นรายเดือนนั้น โดยหลักการแล้วให้นำเงินเดือนที่จ่ายคูณด้วยจำนวนคราวที่จะต้องจ่าย คือ 12 เสมอ เพื่อให้ได้จำนวนเงินเสมือนหนึ่งว่าได้จ่ายทั้งปี อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี กรณีเข้าทำงานใหม่ระหว่างปี เช่น เข้าทำงานใหม่วันที่ 1 กรกฎาคม หลังจากจบการศึกษา เนื่องจากค่อนข้างแน่ชัดว่าจำนวนคราวที่นายจ้างต้องจ่ายเงินเดือนจนถึงเดือนสุดท้ายของปี ในกรณีนี้คือ 6 คราว ดังนั้น ให้คูณเงินได้พึงประเมินที่จ่าย ด้วยจำนวนคราวที่จะต้องจ่ายสำหรับปีภาษีนั้น คือ 6 ไม่ต้องคูณด้วย 12 แต่อย่างใด (ฎ. 3608/2529)

(1.2) กรณีการจ่ายเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 และ 2

ซึ่งนายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานให้คำนวณภาษีตาม
เกณฑ์ในมาตรา 48 (5) (กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร, 2556)

ข้อ 1 เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(1) และ (2) ซึ่งเป็นเงิน
ที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานให้หมายถึงเงินได้
ดังนี้

(ก) เงินได้ที่คำนวณตามหลักเกณฑ์ และวิธีการเช่นเดียวกับ
วิธีการคำนวณบำเหน็จตามกฎหมายว่าด้วย บำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการ

(ข) เงินที่จ่ายจากกองทุนตามกฎหมายว่าด้วยกองทุน
สำรองเลี้ยงชีพ หรือกองทุนตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จ
บำนาญข้าราชการ

(ค) เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน

(ง) เงินได้พึงประเมินที่จ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออก
จากงานที่มีวิธีการคำนวณแตกต่างไปจากวิธีการตาม (ก)

ข้อ 2 เงินได้พึงประเมินตามข้อ 1 ที่ผู้มีเงินได้จะเลือก
เสียภาษีแยกต่างหากจากเงินได้อื่นตามมาตรา 48(5) แห่งประมวล
รัษฎากรได้ จะต้องมิเงื่อนไขดังนี้

(ก) เป็นเงินได้ที่จ่ายให้เนื่องจากออกจากงานที่มีระยะเวลา
ทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

(ข) ในกรณีที่มีการจ่ายเงินได้ตามข้อ 1 จากผู้จ่ายรายเดียวกัน
หลายครั้ง ไม่ว่า จะแบ่งจ่ายจากเงินประเภทเดียวกันหรือหลาย
ประเภท ผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีตามมาตรา 48(5) แห่งประมวล
รัษฎากร ได้เฉพาะเงินได้ที่จ่ายในปีภาษีแรกที่มีการจ่ายเงินได้
ดังกล่าวเท่านั้น

(ค) ผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีในกรณีนี้ได้เฉพาะกรณีที่ผู้มีเงินได้ไม่นำเงินได้พึงประเมินดังกล่าวไปรวมคำนวณภาษีตามมาตรา 48(1) และ (2) แห่งประมวลรัษฎากรไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

ข้อ 3 การเลือกเสียภาษีตามมาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากร สำหรับเงินได้ ตามข้อ 1 ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข ดังนี้

(1) กรณีได้รับเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน ตามข้อ 1(ก) และหรือ (ข) และหรือ (ค)ให้นำเงินได้พึงประเมินดังกล่าวมาเลือกเสียภาษีโดยหักค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากร ได้ทั้งจำนวน

(2) กรณีได้รับเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุ
ออกจากงาน นอกจากกรณีตามข้อ 1(ก) และหรือ (ข) และหรือ (ค)
ประเภทเดียวหรือหลายประเภทก็ตาม โดยจ่ายให้พร้อมกันหรือ
ทยอยจ่ายให้แต่อยู่ในปีภาษีเดียวกัน หากเงินได้พึงประเมินนี้
รวมกันแล้วไม่เกินกว่าเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีที่
ทำงานให้นำเงินได้พึงประเมินดังกล่าวมาเลือกเสียภาษี โดยหัก
ค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากร
ได้ทั้งจำนวน

ในกรณีเงินได้ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งให้นำเงินได้พึงประเมินดังกล่าวมาเลือกเสียภาษีโดยหักค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากร ได้เฉพาะส่วนที่ไม่เกินกว่าเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีที่ทำงาน

(3) กรณีได้รับเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน ตามข้อ 1(ก) และหรือ (ข) และหรือ (ค) และยังได้รับเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน ประเภทอื่นๆ ตาม (ง) อีก โดยจ่ายให้พร้อมกันหรือทยอยจ่ายให้แต่อยู่ในปีภาษีเดียวกันให้นำเงินได้พึงประเมินนั้นมาเลือกเสียภาษี โดยหักค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา 48(5) แห่ง ประมวลรัษฎากร

ได้เฉพาะส่วนที่ไม่เกินเงินได้ตามข้อ 1(ก) และหรือ (ข) และหรือ (ค) และหรือ (ง) โดยหากเงินที่นายจ้างให้ครั้งเดียว เพราะเหตุออกจากงานตาม (ง) มีจำนวนเกินกว่าเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีที่ทำงาน ก็ให้นำเงินได้ตาม (ง) มาคำนวณเพื่อหักค่าใช้จ่ายได้เพียงจำนวนเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีที่ทำงาน

ในกรณีเงินได้ตาม (ง) มีจำนวนไม่เกินกว่าเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีที่ทำงานให้นำเงินได้พึงประเมินตาม (ง) มาคำนวณเพื่อหักค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวน

(4) เงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยปีที่ทำงานตาม (2) และ

(3) หมายความว่าถึงจำนวนเงินเดือนสำหรับระยะเวลาเต็มเดือน
เดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีที่ทำงาน ซึ่งเงินเดือนสำหรับ
ระยะเวลาเต็มเดือนเดือนสุดท้ายนี้ จะต้องไม่เกินเงินเดือนถัว
เฉลี่ยของ 12 เดือนสุดท้ายก่อนออกจากงานบวกด้วยร้อยละ 10
ของเงินเดือนถัวเฉลี่ยนั้น

ข้อ 4 การคำนวณหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50(1) แห่งประมวลรัษฎากร สำหรับเงินได้พึงประเมินที่เป็นเงินซึ่ง นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานตามข้อ 1 ให้นำ เงินได้พึงประเมินดังกล่าวมาคำนวณภาษีตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามข้อ 2 และข้อ 3

ข้อ 5 ในกรณีเงินได้พึงประเมินที่เป็นเงินซึ่งนายจ้าง
จ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานตามข้อ 1 ผู้มีเงินได้จะ
เลือกเสียภาษีตามมาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากร ตาม
หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขตามข้อ 2 และข้อ 3 ดังกล่าว
ข้างต้น โดยให้คำนวณและชำระภาษีถ้ามีพร้อมกับการยื่น
แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ในกรณีเงินได้พึงประเมินตามวรรคหนึ่งที่เป็นเงินซึ่ง
นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานที่ได้รับจากนายจ้าง
ต่างรายกัน ผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีตามมาตรา 48(5) แห่ง
ประมวลรัษฎากร ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามข้อ 2 และ
ข้อ 3 ดังกล่าวข้างต้น โดยนำเงินได้พึงประเมินดังกล่าวรวมกันแล้ว
ให้คำนวณและชำระภาษีถ้ามีพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการ
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแต่สำหรับจำนวนปีที่ทำงานให้ถือจำนวน
ปีที่ทำงานกับนายจ้างในรายการที่มีจำนวนปีที่ทำงานมากที่สุด

ข้อ 6 จำนวนค่าใช้จ่ายที่หักได้มีสองส่วน ดังนี้

(1) ค่าใช้จ่ายส่วนแรกเท่ากับ 7,000 บาท คูณด้วยจำนวนปีที่ทำงาน แต่ไม่เกินเงินได้พึงประเมิน

ถ้าเงินได้พึงประเมินที่ได้รับดังกล่าว จ่ายในลักษณะเงินบำเหน็จจำนวนหนึ่ง และเงินบำนาญอีกจำนวนหนึ่ง ค่าใช้จ่ายเฉพาะเงินที่จ่ายในลักษณะเงินบำเหน็จให้ลดลงเหลือเท่ากับ 3,500 บาท คูณด้วยจำนวนปีที่ทำงาน

(2) ค่าใช้จ่ายส่วนที่สอง เท่ากับจำนวนเงิน ได้ที่ถือเป็น
ฐานเพื่อคำนวณค่าใช้จ่ายหักด้วยค่าใช้จ่ายส่วนแรกแล้วเหลือ
เท่าใด ให้หักค่าใช้จ่ายได้อีกร้อยละ 50 ของเงินส่วนที่เหลือนั้น

ข้อ 7 การนับจำนวนปีที่ทำงาน ให้นับดังนี้

(1) จำนวนปีที่ทำงาน ในกรณีเงินบำเหน็จหรือเงินอื่นใดใน
ลักษณะเดียวกันที่ทางราชการจ่าย ให้ถือจำนวนปีที่ใช้เป็นเกณฑ์
คำนวณเงินบำเหน็จ หรือเงินอื่นในลักษณะเดียวกันนั้น ตาม
กฎหมายระเบียบ หรือข้อบังคับของทางราชการ

(2) การคำนวณจำนวนปีที่ทำงาน นอกจากกรณีตาม (1) เมื่อได้นับระยะเวลาการทำงานได้ไม่น้อยกว่า 5 ปี เต็มแล้ว เศษของปีถ้าถึง 183 วัน ให้ถือเป็น 1 ปี ถ้าไม่ถึง 183 วัน ให้ปัดทิ้ง แต่ 183 วัน ไม่ใช่บังคับกรณีข้อ 2(ก) เช่น ทำงาน 4 ปี กับ 200 วัน ถือว่าทำงานน้อยกว่า 5 ปี ไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามข้อ 2(ก)

ตัวอย่าง นาย ก. รับราชการเป็นเวลา 10 ปี ได้รับเงินเดือนก่อนออก
จากงานเดือนละ 10,000บาท ลาออกจากงานได้รับเงินจากกองทุน
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ 200,000 บาท นาย ก. จะเสียภาษีเงินได้
สำหรับเงินที่ได้จากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ โดยเลือกไม่
รวมคำนวณกับรายได้的其他

วิธีการคำนวณ

(หน่วย : บาท)

(1) เงินที่ได้จาก กบข.	= 200,000
(2) หักค่าใช้จ่าย	
ค่าใช้จ่ายส่วนแรก = $(7,000 \times 10)$	= 70,000
ค่าใช้จ่ายส่วนที่สอง = $(200,000 - 70,000) \times 50\%$	= 65,000
รวมค่าใช้จ่าย (ส่วนแรก + ส่วนที่สอง)	= 135,000
(3) เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย (1)-(2)	= 65,000
(4) การเลือกเสียภาษีตามมาตรา 48(5) ให้นำเงินได้ ตาม (3)	
คำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้	
ภาษีที่ต้องเสีย	= 3,250

ข้อ 2 เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงานตามประกาศฯ ข้อ (ค) มีสิทธิเลือก
เสียภาษีเงินได้ โดยไม่ต้องนำไปรวมคำนวณกับเงินได้อื่น และนำเงินได้ที่
ได้รับมาเป็นเกณฑ์หักค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน โดยไม่ต้องนำไปเปรียบเทียบกับ
เงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยปีที่ทำงาน

ตัวอย่าง นาย ข. ถูกให้ออกจากงาน โดยได้รับเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน
จากนายจ้าง 300,000 บาท นาย ข. ได้รับเงินเดือนเดือนละ 60,000 บาท ทำงาน
มา 5 ปี นาย ข. จะเลือกเสียภาษีเงินได้ โดยไม่นำไปรวมคำนวณกับเงินได้อื่น
อื่น

วิธีการคำนวณ

(หน่วย : บาท)

- (1) เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงานที่จ่าย = 300,000
- (2) หักค่าใช้จ่าย
- ค่าใช้จ่ายส่วนแรก = $(7,000 \times 5)$ = 35,000
- ค่าใช้จ่ายส่วนที่สอง = $(300,000 - 35,000) \times 50\%$ = 132,500
- รวมค่าใช้จ่าย (ส่วนแรก + ส่วนที่สอง) = 167,500
- (3) เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย (1)-(2) = 132,500
- (4) การเลือกเสียภาษีตามมาตรา 48(5) ให้นำเงินได้ ตาม (3)
- คำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้
- ภาษีที่ต้องเสีย = 6,625

ข้อ 3 เงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานซึ่งมีวิธีการคำนวณต่างไปจากวิธีการคำนวณบำเหน็จตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ตามประกาศฯ ข้อ 1(ง)ผู้มีเงินได้ยังคงมีสิทธิเลือกเสียภาษีโดยไม่ต้องนำไปรวมคำนวณกับเงินได้อื่นๆ แต่เงินได้ที่นำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการหักค่าใช้จ่ายยังคงต้องเปรียบเทียบกับเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยปีที่ทำงาน ซึ่งเงินเดือนเดือนสุดท้ายจะต้องไม่เกินจำนวนเงินเดือนถ้วนเฉลี่ย 12 เดือนสุดท้ายก่อนออกจากงานบวกร้อยละ 10 ของเงินเดือนถ้วนเฉลี่ยนั้น ถ้าเงินที่นายจ้างจ่ายน้อยกว่าให้นำเงินที่นายจ้างจ่ายมาหักค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวน แต่ถ้าเงินที่นายจ้างจ่ายมากกว่าให้นำเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยปีที่ทำงานมาคำนวณหาค่าใช้จ่าย

ตัวอย่างที่ 1 นาย ง. ลาออกจากงานเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม ได้รับเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานจำนวนหนึ่งโดยจ่ายตามหลักเกณฑ์ของนายจ้าง 120,000 บาท นาย ง. ได้รับเงินเดือนตั้งแต่เดือนมกราคมถึงมิถุนายน เดือนละ 12,000 บาท และตั้งแต่เดือนกรกฎาคมถึงธันวาคมปีนั้น เดือนละ 15,000 บาท ทำงานมา 10 ปี นาย ง. จะเสียภาษีเงินได้โดยไม่นำไปรวมคำนวณกับเงินได้อีกอย่างอื่น

วิธีการคำนวณ

(หน่วย : บาท)

- (1) เงินที่นายจ้างจ่าย = 120,000
- (2) เงินเดือนเดือนสุดท้าย = 15,000
- (3) เงินเดือนถ้วนเฉลี่ย + 10%
$$= \frac{(12,000 \times 6) + (15,000 \times 6)}{12} + 10\% = 13,500 + 1,350 = 14,850$$
- (4) เงินเดือนเดือนสุดท้ายมากกว่าเงินเดือนถ้วนเฉลี่ยบวกร้อยละ 10
จึงใช้เงินเดือนถ้วนเฉลี่ยบวกร้อยละ 10 คูณด้วยปีที่ทำงาน
เป็นเงินได้ที่เป็นเกณฑ์หักค่าใช้จ่าย = $(14,850 \times 10) = 148,500$

หมายเหตุ เงินได้ที่นายจ้างจ่ายตาม (1) น้อยกว่าเงินเดือนถ้วนเฉลี่ยบวกร้อยละ 10 คูณด้วยปีที่ทำงานตาม (4)ให้นำเงินได้ที่จ่ายตาม (1) เป็นเกณฑ์หักค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวน

(5) หักค่าใช้จ่าย

$$\text{ค่าใช้จ่ายส่วนแรก} = (7,000 \times 10) = 70,000$$

$$\text{ค่าใช้จ่ายส่วนสอง} = (120,000 - 70,000) \times 50\% = 25,000$$

$$\text{รวมค่าใช้จ่าย (ส่วนแรก + ส่วนที่สอง)} = 95,000$$

(6) เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย (1)-(5) = 25,000

$$\text{ภาษีที่ต้องเสีย} = 1,250$$

ตัวอย่างที่ 2 นาย ค. ลาออกจากงานเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม ได้รับเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานจำนวนหนึ่ง โดยจ่ายตามหลักเกณฑ์ของนายจ้าง 150,000 บาท นาย ค. ได้รับเงินเดือนตั้งแต่เดือนมกราคมถึงมิถุนายน เดือนละ 12,000 บาท และตั้งแต่เดือนกรกฎาคมถึงธันวาคมปีนั้น เดือนละ 15,000 บาท ทำงานมา 10 ปี นาย ค. จะเลือกเสียภาษีเงินได้โดยไม่นำไปรวมคำนวณกับเงินได้อื่น

วิธีการคำนวณ

(หน่วย : บาท)

- (1) เงินที่นายจ้างจ่าย = 150,000
- (2) เงินเดือนเดือนสุดท้าย = 15,000
- (3) เงินเดือนถ้วนเฉลี่ย + 10%
$$= \frac{(12,000 \times 6) + (15,000 \times 6)}{12} + 10\% = 13,500 + 1,350 = 14,850$$
- (4) เงินเดือนเดือนสุดท้ายมากกว่าเงินเดือนถ้วนเฉลี่ยบวกร้อยละ 10
จึงใช้เงินเดือนถ้วนเฉลี่ยบวกร้อยละ 10 คูณด้วยปีที่ทำงาน
เป็นเงินได้ที่เป็นเกณฑ์หักค่าใช้จ่าย = $(14,850 \times 10) = 148,500$

หมายเหตุ เงินได้ที่นายจ้างจ่ายตาม (1) มากกว่าเงินเดือนถ้วนเฉลี่ยบวกร้อยละ 10 คูณด้วยปีที่ทำงานตาม (4)ให้นำเงินได้ที่จ่ายตาม (4) เป็นเกณฑ์หักค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวน

(5) หักค่าใช้จ่าย

$$\text{ค่าใช้จ่ายส่วนแรก} = (7,000 \times 10) = 70,000$$

$$\text{ค่าใช้จ่ายส่วนสอง} = (148,500 - 70,000) \times 50\% = 39,250$$

$$\text{รวมค่าใช้จ่าย (ส่วนแรก + ส่วนที่สอง)} = 109,250$$

$$(6) \text{ เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย (1)-(5)} = 40,750$$

(7) การเลือกเสียภาษีตามมาตรา 48(5)ให้นำเงินได้ ตาม (6)

$$\text{ไปคำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้ ภาษีที่ต้องเสีย} = 2,037.50$$

(1.3) กรณีจ่ายเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 3 ได้แก่ ค่า
แห่งลิขสิทธิ์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์ หรือสิทธิอย่างอื่นๆ และเงินได้พึง
ประเมินประเภทที่ 4 ได้แก่ ดอกเบี้ยพันธบัตร ดอกเบี้ยเงินฝาก
ดอกเบี้ยหุ้นกู้ ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม เงินปันผล เงินส่วนแบ่งของกำไรฯ
ให้คำนวณหักตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นอกจาก
กรณีดังต่อไปนี้

กรณีหนึ่ง ให้หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ร้อยละ 15.0 ได้แก่

1) ดอกเบี้ยพันธบัตร ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในราชอาณาจักร
ดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์ ดอกเบี้ยหุ้นกู้ ดอกเบี้ยเงินที่ได้จาก
บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่น ดอกเบี้ยเงินกู้
ยืมที่ได้จากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่น
ดอกเบี้ยที่ได้จากสถาบันการเงินที่มีกฎหมาย โดยเฉพาะของ
ประเทศไทยจัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืมเงิน เพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม
พาณิชยกรรม หรืออุตสาหกรรม

2) ผลประโยชน์ที่ได้จากการ โอนพันธบัตร หุ้นกู้ หรือตัว
เงิน หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติ
บุคคล หรือ นิติบุคคลอื่นเป็นผู้ออก ทั้งนี้เฉพาะที่ตีราคาเป็นเงินได้
เกินกว่าที่ลงทุน

3) ผลต่างระหว่างราคาไถ่ถอนกับราคาจำหน่ายตั๋วเงิน หรือ
ตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือ
นิติบุคคลอื่นเป็นผู้ออก ให้ถือว่าผู้ออกตั๋วเงิน ผู้ออกตราสารแสดง
สิทธิในหนี้ หรือนิติบุคคลผู้โอนตั๋วเงินหรือตราสารดังกล่าวให้แก่ผู้
มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นผู้จ่ายเงินได้พึงประเมิน
และให้ผู้จ่ายเรียกเก็บภาษีเงินได้จากผู้รับในอัตราร้อยละ 15.0 ของ
เงินได้ และให้ถือว่าภาษีที่เรียกเก็บนั้นเป็นภาษีที่หักไว้

ในกรณี 1) 2) หรือ 3) ข้างต้น ผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษี
ตามที่ถูกหัก ณ ที่ จ่ายในอัตราดังกล่าวโดยไม่ต้องนำไปรวม
คำนวณกับเงินได้อื่นก็ได้

**กรณีที่สอง ให้หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ร้อยละ 10.0 ได้แก่ เงินได้
พึงประเมิน ประเภท 4 (ข)**

**กรณีที่สาม ในกรณีเงินได้พึงประเมินในมาตรา 40(4)(ซ) และ
(ฅ) ให้คำนวณหักในอัตราร้อยละ 15.0 ของเงินได้**

กรณีที่สี่ ไม่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ได้แก่ ดอกเบี้ย
เงินกู้ยืมที่บุคคลธรรมดา คณะบุคคล หรือห้างหุ้นส่วนสามัญ
เป็นผู้จ่ายให้แก่ผู้รับซึ่งเป็นผู้อยู่ในประเทศไทยไม่ต้องหักภาษี ณ ที่
จ่าย

ผู้รับเงินมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้เอง

(1.4) กรณีจ่ายเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 5 ได้แก่ เงินหรือ
ประโยชน์อย่างอื่นที่ได้เนื่องจากการให้เช่าทรัพย์สินฯ และเงินได้พึง
ประเมินประเภทที่ 6 ได้แก่ เงินได้จากวิชาชีพอิสระที่จ่ายให้แก่ผู้รับ
ซึ่งมิได้เป็นผู้อยู่ในประเทศไทย ให้คำนวณหักในอัตราร้อยละ 15.0
ของเงินได้

(1.5) กรณีจ่ายเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 5, 6, 7 และ 8

แต่ไม่รวมถึงการจ่ายซื้อพืชผลทางการเกษตร และนอกจากกรณีตาม

(1.6) ที่ผู้จ่ายเป็นรัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือ องค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ซึ่งจ่ายเงินได้ให้แก่ผู้รับรายหนึ่ง มีจำนวนรวมทั้งสิ้นตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป แม้การจ่ายนั้นจะได้แบ่งจ่ายครั้งหนึ่งๆ ไม่ถึง 10,000 บาทก็ดี ให้คำนวณหักภาษีในอัตราร้อยละ 1 ของยอดเงินได้พึงประเมิน

แต่เฉพาะเงินได้ในการประกวดหรือแข่งขัน ให้คำนวณหักตามอัตรากำหนดเงินได้

(1.6) กรณีจ่ายเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 8 เฉพาะที่จ่าย
ให้แก่ผู้รับซึ่งขายอสังหาริมทรัพย์ หรือ โอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิ
ครอบครองในอสังหาริมทรัพย์โดยไม่มีค่าตอบแทน ให้คำนวณหัก
ภาษีและนำส่งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับจดทะเบียนสิทธิและนิติ
กรรม ในขณะที่มีการจดทะเบียนในกรณีที่ไม่มีการจดทะเบียนสิทธิ
และนิติกรรมให้นำส่ง ณ ที่ว่าการอำเภอภายใน 7 วัน นับแต่วันที่
จ่ายเงินไม่ว่าตนจะได้หักภาษีไว้แล้วหรือไม่

กรณีเงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ให้คำนวณหัก
ภาษี ณ ที่จ่าย ดังนี้

(ก) เงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์อันเป็นมรดก หรือ
อสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับจากการให้โดยเสน่หา ให้หักค่าใช้จ่ายร้อยละ 50 ของเงินได้ เหลือเท่าใดถือเป็นเงินได้สุทธิแล้วหารด้วยจำนวน
ปีที่ถือครอง ได้ผลลัพธ์เป็นเงินเท่าใดให้คำนวณภาษีตามอัตราภาษี
เงินได้ ได้เท่าใดให้คูณด้วยจำนวนปีที่ถือครอง ผลลัพธ์ที่ได้เป็นเงิน
ภาษีที่ต้องหักและนำส่ง

(ข) เงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยทาง
อื่นนอกจาก (ก) ให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามที่กำหนด โดยพระราชกฤษฎีกา
เหลือเท่าใดถือเป็นเงินได้สุทธิแล้วหารด้วยจำนวนปีที่ถือครอง ได้
ผลลัพธ์เป็นเงินเท่าใดให้คำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้ ได้เท่าใดให้
คูณด้วยจำนวนปีที่ถือครองผลลัพธ์ที่ได้เป็นเงินภาษีที่ต้องหักและ
นำส่ง

ค่าใช้จ่ายเหมาตามที่กำหนด โดยพระราชกฤษฎีกาฯ
ขึ้นอยู่กับจำนวนปีที่ถือครองอสังหาริมทรัพย์ คือ

จำนวนปีที่ถือครอง	1	2	3	4	5	6	7	8 ขึ้นไป
หักค่าใช้จ่ายได้ร้อยละ	92	84	77	71	65	60	55	50

เงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์อันเป็นมรดกหรือ
ที่ได้มาโดยมิได้มุ่งในทางการค้าหรือหากำไรผู้มีเงินได้อาจเลือกเสีย
ภาษีตามวิธีการคำนวณข้างต้น (ซึ่งเป็นวิธีการคำนวณภาษีหัก ณ ที่
จ่าย) แทนการนำไปรวมคำนวณภาษีตามปกติก็ได้ ภาษีที่คำนวณ
ได้นี้ถ้าเกินร้อยละ 20 ของราคาขาย ก็ให้เสียเพียงร้อยละ 20 ของ
ราคาขายเท่านั้น

ในกรณีที่เลือกเสียภาษีโดยนำไปรวมคำนวณภาษีตาม
ปกติ ให้หักค่าใช้จ่ายร้อยละ 50 ของเงินได้ตาม (ก) หรือตามที่กำหนด
โดยพระราชกฤษฎีกาตาม (ข) แล้วแต่กรณี เหลือเท่าใดนำไปรวม
คำนวณภาษีกับเงินได้อีกอย่างอื่น

คำว่า “จำนวนปีที่ถือครอง” ใน (ก) หรือ (ข) หมายถึง
จำนวนปีนับตั้งแต่ปีที่ได้กรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองใน
อสังหาริมทรัพย์ถึงปีที่โอนกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองใน
อสังหาริมทรัพย์นั้น ถ้าเกินสิบปีให้นับเพียงสิบปี และเศษของปีให้
นับเป็นหนึ่งปี

ตัวอย่าง นายแก้วขายที่ดินมรดกที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพฯ โดยได้รับที่ดินมรดกนี้มาตั้งแต่ วันที่ 1 พฤษภาคม 4 ปีก่อน (= ปีปัจจุบัน - 4) และขายไปเมื่อวันที่ 30 เมษายนปีนี้ โดยขายไปในราคา 1,500,000 บาท แต่ที่ดินแปลงนี้มีราคาประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน 1,000,000 บาท ดังนั้นนายแก้วจะถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย เป็นเงินเท่าใด

วิธีคำนวณ

(หน่วย:บาท)

เงินได้พึงประเมิน	=	1,000,000....(1)
หัก ค่าใช้จ่าย 50%	=	500,000....(2)
(1) – (2) เหลือ เงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่าย	=	500,000....(3)
หาร ด้วยจำนวนปีที่ถือครอง	= $\frac{500,000}{5}$	= 100,000....(4)
ภาษีเฉลี่ยต่อปี	= $100,000 \times 5\%$	= 5,000....(5)
คูณ ด้วยจำนวนปีที่ถือครอง	= $5,000 \times 5$	= 25,000....(6)
ดังนั้น นายแก้วจะต้องถูกหัก ณ ที่จ่าย	=	25,000

(2) ตามมาตรา 3 เतरส แห่งประมวลรัษฎากร

การหักภาษี ณ ที่จ่ายกรณีนี้ เป็นกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี มาตรานี้ ให้อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินที่ไม่มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายตามมาตราอื่นที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากร ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายเพิ่มเติมได้ ทั้งนี้ภายใต้หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอัตราที่กำหนด โดยกฎกระทรวง

9.4 หน้าทีทัวไปของผู้อักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

- (1) คำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามวิธีการที่กฎหมายกำหนดทุกคราวที่มี จ่ายเงินได้ แล้วหักไว้
- (2) นำเงินภาษีที่ตนมีหน้าที่คำนวณและหักไว้นำส่ง ณ ที่ว่าการอำเภอภายใน 7 วัน นับแต่วันที่จ่ายเงิน ไม่ว่าจะได้อักภาษีไว้หรือไม่ เว้นแต่กรณีการขายอสังหาริมทรัพย์ เจ้าพนักงาน ที่ดินที่มีการทำนิติกรรมนั้นจะเป็นผู้ดำเนินการส่งแทน อย่างไรก็ดี มีการขยายเวลานำส่งเป็นภายใน 7 วันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่จ่ายเงินได้แล้ว

ถ้าวันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลานำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับวันที่เริ่มทำการใหม่ต่อจากวันที่หยุดทำการนั้นเป็นวันสุดท้ายของระยะเวลา

(3) พร้อมกับการนำเงินภาษีส่งตาม (2) ต้องยื่นรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนด แสดงการหักภาษีเป็นรายตัวผู้มีเงินได้พึงประเมิน ในกรณีที่รัฐบาลเว้นแต่องค์การของรัฐบาล เป็นผู้จ่ายและคำนวณหักไว้ในฎีกาเบิกเงินแล้วไม่ต้องยื่นแบบแสดงรายการตามนี้ ส่วนในกรณีการขาย อสังหาริมทรัพย์ เจ้าพนักงานที่ดินที่มีการทำนิติกรรมนั้น จะเป็นผู้ดำเนินการเอง

(4) ต้องออกหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่ายตามแบบที่
อธิบดีกำหนดหรือแบบที่ ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรแล้ว
ให้แก่ผู้ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย 2 ฉบับมีข้อความตรงกัน และอย่างน้อย
ต้องมีข้อความตามแบบท้ายประกาศ แต่ในกรณีที่อธิบดีเห็นสมควร
จะยกเว้นให้ไม่ ต้องออกหนังสือรับรองดังว่านี้ก็ได้

(5) ต้องทำบัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย และ นำส่งตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด โดยกรอกรายการการหักภาษี ณ ที่จ่ายประจำวันและแยกเป็นรายการหักจากบุคคลธรรมดา หรือบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล และกรอกรายการนำส่งภาษีประจำวัน โดยให้แยกตามใบเสร็จรับชำระภาษีอากรของกรมสรรพากร เป็นรายฉบับเรียงลำดับก่อนหลังตามวันที่มีการหักภาษี ณ ที่จ่ายหรือการนำส่งภาษี เมื่อสิ้นวันสุดท้ายของเดือนให้รวมยอดจำนวนเงินภาษีหัก ณ ที่จ่าย และจำนวนภาษีที่นำส่งแล้วทั้งสิ้นของเดือนนั้นแต่ละรายการ และต้องเก็บรักษาบัญชี พิเศษดังกล่าวไว้ไม่น้อยกว่าห้าปี

(6) ให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(1) แห่งประมวลรัษฎากร ที่มีหน้าที่หัก ภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50(1) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งเป็นผู้ยื่นรายการตามมาตรา 59 แห่งประมวลรัษฎากร แจ้งข้อความและรายละเอียดเกี่ยวกับผู้มีเงินได้ที่เป็นคนต่างด้าว อย่างน้อยต้องมีข้อความตามแบบท้ายประกาศนี้ สำหรับกรณิดังต่อไปนี้

(1) กรณีการจ่ายเงินได้ให้แก่คนต่างด้าว สำหรับเงินได้ของเดือนมกราคมของทุกปี

(2) กรณีการจ่ายเงินได้ให้แก่คนต่างด้าวซึ่งเข้าทำงานในระหว่างปีภาษี สำหรับ เงินได้ระยะเวลาเต็มเดือนของเดือนที่เข้าทำงาน

(3) กรณีการจ่ายเงินได้ให้แก่คนต่างด้าวซึ่งออกจากงานในระหว่างปีภาษี สำหรับ เงินได้ระยะเวลาเต็มเดือนของเดือนที่ออกจากงาน

แบบแจ้งข้อความและรายละเอียดให้ยื่นต่อเจ้าพนักงานประเมินพร้อมกับการยื่น แบบ ภ.ง.ด.1 ของเดือนมกราคมของทุกปีภาษี หรือของเดือนที่คนต่างด้าวเข้าทำงานในระหว่าง ปีภาษี หรือของเดือนที่คนต่างด้าวออกจากงานในระหว่างปีภาษี แล้วแต่กรณี

9.5 สถานที่ยื่นแบบแสดงรายการและนำส่งเงินภาษี

ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ต้องนำเงินภาษีที่ตนมีหน้าที่หักตามจำนวนที่คำนวณได้ใน 9.3 นำส่ง ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา นอกจากนี้อาจชำระทางไปรษณีย์ ชำระผ่านธนาคารหรือผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตก็ได้

9.6 แบบแสดงรายการที่ใช้ ผู้มีหน้าที่หักภาษี มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการตามแบบ ที่อธิบดีกำหนด ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ

(1) แบบแสดงรายการที่ยื่นพร้อมกับการนำส่งเงินภาษีทุกครั้ง (มาตรา 59)

(2) แบบแสดงรายการที่ยื่นแสดงยอดสรุป หรือรายการเงินได้พึงประเมินที่จ่ายไป ทั้งปี และเงินภาษีที่นำส่ง โดยไม่มีการนำส่งภาษี (มาตรา 58)

ตารางแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย

ลำดับ ที่	ประเภทเงินได้ พึงประเมินที่จ่าย แก่ผู้มีหน้าที่ เสียภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา	ผู้จ่ายได้มีหน้าที่ หักภาษี ณ ที่จ่าย และ ยื่นแบบแสดงรายการ	แบบแสดงรายการยื่นพร้อม กับชำระเงินภาษี		แบบแสดงรายการ ยื่นแสดงยอดสรุป เมื่อสิ้นปีภาษี		หมายเหตุ
			แบบฯ ที่ใช้	กำหนด เวลา	แบบฯ ที่ใช้	กำหนด เวลา	
1.	เงินได้พึงประเมิน ประเภทที่ 1 และ 2 ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยเลี้ยง บำเหน็จ บำนาญ ค่านายหน้า ฯลฯ	- บุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท สมาคม หรือ คณะบุคคล - รัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือ องค์การบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่นอื่น	ภ.ง.ด.1	ภายใน 7 วัน นับแต่วัน สิ้นเดือน ของเดือน ที่จ่ายเงิน	ภ.ง.ด.1 ก	ภายในเดือน กุมภาพันธ์ ของปีถัดไป	
			-	-	ภ.ง.ด.1 ก (พิเศษ)	ภายในเดือน กุมภาพันธ์ ของปีถัดไป	กรณีการตั้งฎีกา เบิกเงิน ไม่ต้อง ยื่นแบบ ภ.ง.ด.1

2.	เงินได้พึงประเมิน ประเภทที่ 3 และ 4 ได้แก่ ค่าแห่งกุศลวิมล ค่าแห่งลิขสิทธิ์ ดอกเบี้ย เงินปันผล ฯลฯ	- บุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท สมาคม หรือ คณะบุคคล - รัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือ องค์การบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่นอื่น	ภ.ง.ด.2	ภายใน 7 วัน นับแต่วัน สิ้นเดือน ของเดือน ที่จ่ายเงิน	ภ.ง.ด.2 ก	ภายในเดือน มกราคม ของปีถัดไป	ยื่น ภ.ง.ด.2 ก เฉพาะกรณี หักภาษี ณ ที่ จ่าย จากเงินได้ พึงประเมิน ประเภทที่ 4 กรณีการตั้งฎีกา เบิกเงิน ไม่ต้อง ยื่นแบบ ภ.ง.ด.2
----	---	--	---------	--	-----------	------------------------------------	--

3.	เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 5, 6, 7 และ 8 ได้แก่ การให้เช่าทรัพย์สินฯ วิชาชีพอิสระ การรับเหมาธุรกิจ การพาณิชย์ ฯลฯ	- บุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท สมาคม หรือ คณะบุคคล (เฉพาะ กรณีจ่ายเงินได้พึงประเมิน ประเภทที่ 6 ที่จ่ายให้แก่ผู้รับที่ไม่มีภูมิลำเนาในประเทศไทย) - รัฐบาล องค์การ รัฐบาลของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหาร ราชการส่วนท้องถิ่นอื่น	ภ.ง.ด.3	ภายใน 7 วัน นับแต่วันสิ้น เดือนของ เดือนที่จ่าย เงิน	-	-	
			ภ.ง.ด.3	-	ภ.ง.ด.3 ก	ภายในเดือน มกราคม ของปีถัดไป	กรณีมีการตั้ง ฎีกาเบิกเงิน ไม่ต้องยื่น ภ.ง.ด.3

4.	ตามมาตรา 3 เดรส และคำสั่งกรม สรรพากรที่ ท.ป. 4/2528 (รายละเอียด ปรากฏในตาราง สรุปหน้าถัดไป)		ภ.ง.ด.3 (ถ้าผู้รับเงิน เป็นผู้มีหน้าที่ เสียภาษีเงิน ได้นิติบุคคล ต้องใช้แบบ ภ.ง.ด.53	ภายใน 7 วัน นับแต่วันสิ้น เดือนของ เดือนที่จ่าย เงิน			
----	---	--	---	--	--	--	--

ตารางสรุปการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 3 เศรษฐ และคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.4/2528 ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุด

ลำดับ ที่	ประเภทเงินได้ พึงประเมินที่จ่าย	ผู้จ่ายที่มีหน้าที่ หักภาษี	ผู้รับที่ต้องถูกหักภาษี	อัตราภาษี ร้อยละ
1.	เงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา 40(2) และ (3) เช่น ค่านายหน้า, ค่าแห่ง กุติวิลล์, ค่าแห่งลิขสิทธิ์ หรือสิทธิ อย่างอื่น เป็นต้น	- บริษัท หรือห้างหุ้น ส่วนนิติบุคคล - นิติบุคคลอื่น	(1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ประกอบกิจการในประเทศไทย	3.0
			(2) มูลนิธิหรือสมาคม	10.0
2.	เงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา 40(4)(ก) เช่น ดอกเบี้ยเงินฝาก, ดอกเบี้ยตัวเงิน เป็นต้น	- ธนาคารพาณิชย์ - บริษัทเงินทุน / หลักทรัพย์ / เครดิต ฯ	(1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ประกอบกิจการในประเทศไทย (ไม่รวมถึงธนาคารพาณิชย์และ เงินทุน / หลักทรัพย์ / เครดิต ฯ)	1.0
			(2) มูลนิธิหรือสมาคม	10.0

ลำดับ ที่	ประเภทเงินได้ พึงประเมินที่จ่าย	ผู้จ่ายที่มีหน้าที่ หักภาษี	ผู้รับที่ต้องถูกหักภาษี	อัตราภาษี ร้อยละ
6.	ค่าเช่า หรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้จาก การให้เช่าทรัพย์สิน ตามมาตรา 40(5)(ก) ได้แก่ ค่าเช่า อาคาร บ้าน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ฯลฯ (แต่ไม่รวมถึงค่าเช่าอาคาร หรือโรงเรือน ที่ได้รับกรรมสิทธิ์และค่าเช่าตามสัญญา ให้เช่าทรัพย์สินแบบ리스ซิ่ง ตามคำสั่ง ท.ป.29/2534 ท.ป.34/2534 และ ท.ป. 176/2552)	- บริษัท หรือห้างหุ้น ส่วนนิติบุคคล - นิติบุคคลอื่น	(1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ประกอบกิจการในประเทศไทย (2) มูลนิธิหรือสมาคม (3) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดา	5.0 10.0 5.0
	ค่าเช่าเรือตามกฎหมายว่าด้วยการ ส่งเสริมพาณิชย์นาวีที่ใช้ในการขนส่ง สินค้าระหว่างประเทศ (ตามคำสั่ง ท.ป.68/2539)	- บริษัท หรือห้างหุ้น ส่วนนิติบุคคล - นิติบุคคลอื่น	(1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ประกอบกิจการในประเทศไทย (2) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดา	1.0 1.0
7.	ค่าวิชาชีพอิสระ ตามมาตรา 40(6)	- บริษัท หรือห้างหุ้น ส่วนนิติบุคคล - นิติบุคคลอื่น	(1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ประกอบกิจการในประเทศไทย (2) มูลนิธิหรือสมาคม (3) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดาที่มีภูมิลำเนาหรืออยู่ใน ประเทศไทย	3.0 10.0 3.0

8.	คำจ้างทำของ ตามมาตรา 40(7) และ มาตรา 40(8)	- บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล - นิติบุคคลอื่น	(1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ประกอบกิจการในประเทศไทย (ไม่รวมถึงมูลนิธิหรือสมาคม) (2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ ประกอบกิจการในประเทศไทย โดยมีสำนักงานสาขที่ตั้งอยู่เป็นการถาวรในประเทศไทย (3) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	3.0 3.0 3.0
9.	คำจ้างทำของ	- บุคคล - บริษัท หรือ ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล - นิติบุคคลอื่น - ห้างหุ้นส่วนสามัญ - คณะบุคคลที่ไม่มีชื่อนิติบุคคล	บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ ประกอบกิจการในประเทศไทย โดยมีสำนักงานสาขที่ตั้งอยู่เป็นการถาวรในประเทศไทย	5.0
10.	รางวัลในการประกวด, การแข่งขัน, การชิงโชค หรือการอื่นใดมีลักษณะทำนองเดียวกัน		ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล หรือผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	5.0

ลำดับ ที่	ประเภทเงินได้ พึงประเมินที่จ่าย	ผู้จ่ายที่มีหน้าที่ หักภาษี	ผู้รับที่ต้องถูกหักภาษี	อัตราภาษี ร้อยละ
11.	ค่านักแสดงสาธารณะ ได้แก่ นักแสดง ละคร ภาพยนตร์ วิทยุและโทรทัศน์, นัก ร้อง, นักดนตรี, นักกีฬาอาชีพ หรือนัก แสดงเพื่อความบันเทิงใดๆ	- บุคคล - บริษัท หรือห้างหุ้น ส่วนนิติบุคคล - นิติบุคคลอื่น - ห้างหุ้นส่วนสามัญ - คณะบุคคลที่มีใช้ นิติบุคคล	(1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดาที่มีภูมิลำเนาหรืออยู่ในต่าง ประเทศไทย (2) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดาที่มีภูมิลำเนาหรืออยู่ใน ประเทศไทย	5.0 ~ 37.0 5.0
12.	ค่าโฆษณา	- บริษัท หรือห้างหุ้น ส่วนนิติบุคคล - นิติบุคคลอื่น	ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล หรือผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดา	2.0
13.	ค่าสินค้าพืชผลทางการเกษตร (1) ประเภท ยางแผ่น มันสำปะหลัง ปอ ข้าวโพด อ้อย เมล็ดกาแฟ ผลปาล์มน้ำมัน (2) ข้าว	- บริษัท หรือห้างหุ้น ส่วนนิติบุคคล - นิติบุคคลอื่น เฉพาะ กรณีผู้ซื้อเป็นผู้ส่ง ออกหรือผู้ผลิตตามที่ ระบุไว้ (แต่ไม่รวมถึง กลุ่มการเกษตรกร ตามกฎหมายว่าด้วย สหกรณ์)	(1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล กรณีค่าสินค้าพืชผลทางการเกษตร ประเภท (1) (2) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ กรณีค่า สินค้าพืชผลทางการเกษตร ประเภท (2)	0.75 0.5

14.	ค่าบริการ ตามมาตรา 40(8) (แต่ไม่รวมถึง (1) การจ่ายเงินได้ตาม 8, 9, 11, 12, 15 และ 17 ซึ่งกำหนดให้หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายไว้โดยเฉพาะแล้ว (2) การจ่ายค่าบริการโรงแรมและ ภัตตาคาร (3) การจ่ายค่าเบี้ยประกันชีวิต)	- บริษัท หรือห้างหุ้น ส่วนนิติบุคคล - นิติบุคคลอื่น	(1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ประกอบกิจการในประเทศไทย (ไม่รวมถึงมูลนิธิหรือสมาคม) (2) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดา	3.0 3.0
15.	รางวัล ส่วนลด หรือประโยชน์ใดๆ เนื่องจากการส่งเสริมการขาย	- บริษัท หรือห้างหุ้น ส่วนนิติบุคคล - นิติบุคคลอื่น	(1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ประกอบกิจการในประเทศไทย (ไม่รวมถึงมูลนิธิหรือสมาคม) (2) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดา (ไม่รวมถึงผู้รับที่เป็น ผู้ซื้อสินค้า หรือผู้รับบริการซึ่งเป็น ผู้บริโภคหรือผู้ประกอบการโดยตรง โดยมิได้มีวัตถุประสงค์จะนำไปขาย ต่อไป)	3.0 3.0
16.	ค่าเบี้ยประกันวินาศภัย	- บริษัท หรือห้างหุ้น ส่วนนิติบุคคล - นิติบุคคลอื่น	บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่ง ประกอบกิจการวินาศภัยตาม กฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย ในประเทศไทย	1.0

ลำดับ ที่	ประเภทเงินได้ พึงประเมินที่จ่าย	ผู้จ่ายที่มีหน้าที่ หักภาษี	ผู้รับที่ต้องถูกหักภาษี	อัตรากา ร้อยละ
17.	ค่าขนส่ง (ไม่รวมถึงค่าโดยสารสำหรับการ ขนส่งสาธารณะ)	- บริษัท หรือห้างหุ้น ส่วนนิติบุคคล - นิติบุคคลอื่น	(1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ประกอบกิจการในประเทศไทย (ไม่รวมถึงมูลนิธิหรือสมาคม) (2) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดา	1.0 1.0
18.	ค่าซื้อ เพชร พลอย ทับทิม มรกต บุษราคัม โกเมน โอปอล นิล เพทาย ไพฑูรย์ หยก ไข่มุก อัญมณีที่มีลักษณะ ทำนองเดียวกันเฉพาะที่ยังไม่ได้เจียรไน	- บุคคล - บริษัท หรือห้างหุ้น ส่วนนิติบุคคล - นิติบุคคลอื่น	ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่ง มิใช่ห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะ บุคคลที่มีโชินิติบุคคล	1.0

9.7 ความรับผิดชอบของผู้ที่มีหน้าที่หักภาษี

ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายทุกกรณี จะต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายและนำส่งกรมสรรพากร ภายในกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ ถ้าหากไม่หักจะต้องรับผิดชอบดังนี้ คือ

- (1) ในกรณีไม่ได้หักภาษี ณ ที่จ่ายได้เลย หรือหักภาษี ณ ที่จ่ายไม่ครบถ้วน จะ ผู้จ่ายเงินได้ และผู้มีเงินได้รับผิดชอบร่วมกันในจำนวนภาษีที่ต้องชำระตามจำนวนที่มีได้หักและมีได้นำส่ง
- (2) ในกรณีผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย หักภาษีไว้แล้ว แต่มิได้นำส่งหรือนำส่งแล้วแต่ไม่ครบจำนวนที่ถูกต้องให้ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายรับผิดชอบชำระเงินจำนวน นั้นแต่ฝ่ายเดียว

(3) ในกรณีที่ผู้หักภาษี ณ ที่จ่าย ได้ให้ผู้มีเงินได้แสดงสถานะเพื่อการหักลดหย่อน โดยผู้มีเงินได้ลงลายมือชื่อรับรอง หากปรากฏว่ารายการนี้ผิดพลาดทำให้การหักภาษี ณ ที่จ่าย ผิดพลาดไปด้วย ผู้มีเงินได้ต้องรับผิดชอบชำระภาษีในส่วนที่นำส่งไม่ครบถ้วนผู้หักภาษีไม่ต้องรับผิดชอบ

(4) ในกรณีนำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่ายไม่ครบหรือขาดจำนวน หรือไม่นำส่งหรือล่วงเลย กำหนดเวลา ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย จะต้องรับผิดชอบเสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ชำระไม่ครบหรือขาดหรือไม่ส่งหรือล่วงเลย กำหนดเวลา อีกส่วนหนึ่งด้วย

(5) ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่หักภาษี ไม่ได้หักภาษี ณ ที่จ่าย แม้ต่อมาผู้เสียภาษีได้นำ ภาษีไปชำระแล้วก็ตาม ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย คงต้องรับผิดชอบชำระเงินเพิ่มตามข้อ (4) เช่น เดียวกัน

(6) ในการสั่งเรียกเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่าย เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจเรียกเก็บเอา จากผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายพร้อมเรียกเก็บเงินเพิ่มด้วยก็ได้ โดยไม่ต้องเรียกเก็บจากผู้มีเงิน ได้ก่อน

9.8 ข้อผ่อนผันบางประการเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการ

(1) ในการยื่นแบบ ภ.ง.ด. 1 ภ.ง.ด. 2 และ ภ.ง.ด. 3 จะต้องแสดงการหักภาษีเป็น รายตัวผู้มีเงิน ได้ด้วย แต่มีบางกรณีที่กรมสรรพากรใช้อำนาจ ผ่อนผันให้ผู้จ่ายเงินนำส่งภาษีเงิน ได้หัก ณ ที่จ่าย โดยไม่ใช้ยอดภาษีที่คำนวณ ได้ตามมาตรา 50 และไม่ต้องแสดงรายละเอียดเป็น รายบุคคลผู้มีเงิน ได้ในแบบแสดงรายการที่นำส่งภาษี ได้ เช่น

(1.1) การนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย เป็นเงินก้อน รายเดือน สำหรับกรณี เงินที่มีพนักงาน คนงาน และภาษีที่ต้องนำส่ง แต่ละคราวจำนวนมากไม่สามารถคำนวณหักนำส่งได้ตาม กำหนดเวลาโดยขอ นำส่งภาษีเป็นเงินก้อนรายเดือนเท่ากับจำนวน ถัวเฉลี่ยราย ให้นำส่งไว้จริงของปี ที่แล้วได้ แต่ต้องทำความตกลง กับกรมสรรพากรก่อน

(1.2) นำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายตามที่คำนวณหักไว้จริง โดยไม่ต้องแสดง รายละเอียด เป็นรายบุคคลในแบบ ภ.ง.ด. 1 เว้นแต่เดือนมิถุนายน โดยกรมสรรพากรจะผ่อนผัน ให้บริษัท ห้างหุ้นส่วนฯ ที่มีพนักงานคนงานที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายจำนวนมาก (100 คน ขึ้นไป) เฉพาะพนักงานหรือลูกจ้างที่เป็นคนไทยส่วนที่เป็นชาวต่างประเทศให้แสดงรายละเอียด เป็นรายบุคคลและแยกนำส่ง

(2) ในกรณีผู้จ่ายเงินได้ขอนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ในอัตราร้อยละ 3 ของค่าแรงรายวันที่จ่าย ซึ่งจะต้องประกอบด้วย หลักเกณฑ์ ดังนี้

(2.1) มีลูกจ้าง คนงานจำนวนมาก มีการเข้าออกอยู่ เสมอ

(2.2) คนงานแต่ละคนมีที่อยู่ไม่แน่นอนและการจ้าง ไม่แน่นอน

(2.3) ผู้จ่ายไม่ทราบสถานะครอบครัวซึ่งจะนำมา คำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่ายได้ถูกต้อง

(2.4) เป็นค่าแรงรายวัน วันละไม่เกิน 150 บาท โดยไม่ต้องแสดงรายละเอียดเป็นรายบุคคลใน ภ.ง.ด. 1 และ ภ.ง.ด. 1 ก แต่ การขอนำส่ง ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายในกรณีดังกล่าว ผู้จ่ายเงินดังกล่าวจะต้องขอทำความตกลง กับ กรมสรรพากร

(3) การนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย สำหรับดอกเบี้ยของธนาคาร ให้ธนาคารเลือกปฏิบัติวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังนี้

(3.1) นำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายเป็นรายเดือน ตามจำนวนที่หักไว้จริง โดย ยื่นแบบ ภ.ง.ด. 2 แสดงยอดดอกเบี้ยที่จ่ายและภาษีเงินได้ที่หักส่งทั้งสิ้น เป็นยอดรวมไม่ต้องแสดงรายละเอียดเป็นรายบัญชีเงินฝาก

แต่เมื่อสิ้นปีจะต้องยื่น ภ.ง.ด. 2 ก. แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนดอกเบี้ย ขายและจำนวนภาษีเงินได้ที่หัก ณ ที่จ่าย เป็นรายบัญชีเงินฝากภายในเดือนมกราคมของปีถัดไป

(3.2) นำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่ายเป็นรายเดือนแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนดอกเบี้ยที่จ่าย และจำนวนภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายเป็นรายบัญชีเงินฝากตามปกติทุกเดือนไปแบบ ภ.ง.ด. 2 แต่ภายในเดือนมกราคมของปีถัดไปต้องยื่น ภ.ง.ด. 2 ก. แสดงยอดรวมทั้งสิ้นของ ดอกเบี้ยที่จ่ายและภาษี หัก ณ ที่จ่าย ซึ่งนำส่งทั้งปี โดยไม่ต้องแสดงรายละเอียดเป็นรายบัญชีเงินฝากอีก

10. เงินได้ที่สามารถแยกคำนวณ ต่างหากจากเงินได้อื่น

(1) ดอกเบี้ยพันธบัตร ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในราชอาณาจักร ดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์ ดอกเบี้ยหุ้นกู้ ดอกเบี้ยตัวเงินที่ได้จากบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือนิติบุคคลอื่น ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ได้จาก บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือนิติบุคคลอื่น ดอกเบี้ยที่ได้จาก สถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะของประเทศไทยจัดตั้งขึ้น สำหรับให้กู้ยืมเงินเพื่อส่งเสริม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรือ อุตสาหกรรม

(2) ผลต่างระหว่างราคาไถ่ถอนกับราคาจำหน่ายตั๋วเงิน หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้ออก

(3) ผลประโยชน์ที่ได้จากการ โอนพันธบัตร หุ้นกู้ หรือตั๋วเงิน หรือตราสารแสดงสิทธิใน หนี้ที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้ออก ทั้งนี้เฉพาะที่ตีราคาเป็นเงินได้ เกินกว่าที่ลงทุน

เงินได้ตาม (1), (2) และ (3) ผู้มีเงินได้จะเลือกเสียภาษีใน อัตราร้อยละ 15 ของเงินได้ ซึ่งเป็นอัตราเดียวกันกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย โดยไม่นำไปรวมคำนวณภาษีตามปกติก็ได้

(4) เงินได้ตามมาตรา 40(4) (ข) ที่ได้รับจากบริษัทหรือห้าง
หุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย กองทุนรวม หรือ
สถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะของประเทศไทยจัดตั้งขึ้น
สำหรับให้กู้ยืมเงินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรือ
อุตสาหกรรม ถ้าผู้มีเงินได้เป็น ผู้อยู่ในประเทศไทย ผู้มีเงินได้จะ
เลือกเสียภาษีใน อัตราร้อยละ 10 ของเงินได้ ซึ่งเป็นอัตราเดียว กับ
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย โดยไม่นำไปรวมคำนวณภาษีตามปกติได้

(5) เงินได้ตามมาตรา 40(8) ที่ได้รับจากการขาย
อสังหาริมทรัพย์อันเป็นมรดกจากการให้โดยเสน่หา หรือ
อสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมิได้มุ่งในทางการค้าหรือหากำไร
และได้ถูกคำนวณ หักภาษี ณ ที่จ่ายไว้แล้ว ตามวิธีการคำนวณ
ในหัวข้อ 9.3 (1.6)

(8) เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 และ 2 ซึ่งเป็นเงินที่ นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน ซึ่งได้คำนวณจ่าย จากระยะเวลาที่ทำงานและได้จ่ายตามหลักเกณฑ์วิธีการ และ เงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด ผู้มีเงินได้อาจไม่นำเงินได้ไปรวมคำนวณ ภาษีตามปกติ และอาจแยกคำนวณ โดย ใช้วิธีการเดียวกันกับการ คำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย ตามหัวข้อ 9.3 (1.2) แต่ต้องแสดงรายการ ใน ใบแนบพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการด้วยในกรณีนี้

11. การขอขยายกำหนดเวลาการยื่นแบบ แสดงรายการและการชำระภาษี

การขอขยายกำหนดเวลาการยื่นแบบแสดงรายการและการ
ชำระภาษีมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. ถ้าในช่วงที่ต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้เสีย
ภาษีมิได้อยู่ในประเทศไทยหรือมีเหตุจำเป็นจนไม่สามารถจะ
ปฏิบัติตามกำหนดเวลาได้
2. อธิบดีกรมสรรพากรพิจารณาเห็นเป็นการสมควรจะให้
ขยาย หรือเลื่อนกำหนดเวลาออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณี

3. ผู้เสียภาษีต้องมีหลักฐานแสดงโดยชัดเจนว่ามีได้อยู่ในประเทศไทยในช่วงที่ต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลา

4. ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น ต้องมีหลักฐานสนับสนุนให้เห็นได้ว่าจำเป็นจริงๆ จนไม่สามารถ ปฏิบัติตามกำหนดเวลาดังกล่าวได้

การขอขยายกำหนดเวลาการยื่นแบบแสดงรายการ และการชำระภาษีให้ใช้แบบ ท.ป.2 จำนวน 1 ชุด 3 แผ่น ยื่นต่อสำนักงานสรรพากรพื้นที่ (สท.)

12. การขอคืนภาษี

กรณีที่ผู้เสียภาษี ได้ถูกหักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายและนำส่งแล้ว เป็นจำนวนเงินเกินกว่าที่ควรต้องชำระหรือได้ยื่นชำระภาษีไว้เกินกว่าที่ต้องชำระ ผู้เสียภาษีมีสิทธิขอคืนเงินภาษีที่ถูกหักไว้เกินหรือที่ได้ ชำระเงิน โดยปฏิบัติดังนี้

1. ยื่นคำร้องขอคืนภาษีโดยใช้แบบ ค. 10 หรือ
2. กรณีที่ได้ยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.90, 91 อาจขอคืน โดยกรอกข้อความและในช่องขอคืนเงินภาษีอีกส่วนหนึ่ง

3. การขอคืนภาษีให้ขอคืนได้ภายใน 3 ปี นับแต่วัน
สุดท้ายแห่งกำหนดเวลายื่นรายการภาษีตามที่กฎหมายกำหนด
กรณีเป็นบุคคลที่ไม่มีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการ ให้ยื่นคำ
ร้อง ขอคืนภาษีภายใน 3 ปี นับแต่วันที่ 31 มีนาคมของปีถัดจากปี
ที่ถูกหักภาษีไว้ หรือนับแต่วันที่ รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือ
วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วแต่กรณี

4. การยื่นคำร้องตาม 1. ให้ยื่นต่ออธิบดีกรมสรรพากร ณ
สำนักงานสรรพากรพื้นที่ การใช้แบบแสดงรายการเป็นคำร้อง
ขอคืนเงินภาษี ถ้ายื่น ณ อำเภอภูมิลำเนา จะได้รับเงินคืนเร็วกว่า
ยื่นที่อื่น

5. ให้แนบหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

(1) สำเนาใบสำคัญการสมรส หรือสำเนาใบสำคัญการหย่า หรือ
สำเนาใบมรณบัตรของคู่สมรส

(2) สำเนาสูติบัตรของบุตร หนังสือรับรองบุตร
หรือหนังสือทะเบียนการรับบุตรบุญธรรม ที่ขอหักลดหย่อน หรือ
สำเนาทะเบียนบ้านที่มีชื่อบุตร

(3) สำเนาหนังสือแสดงการเปลี่ยนชื่อตัวชื่อสกุล
(ถ้ามีการเปลี่ยนแปลง)

(4) หลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี

6. ผู้มีอำนาจสั่งคืนเงินภาษี จะพิจารณาคืนให้ภายใน 60 วันนับแต่วันได้คำร้อง โดยแจ้ง เป็นหนังสือแบบ ค.20 ไปยังผู้ขอคืน ผู้ขอคืนจะไปรับเงินคืนได้ตามที่ระบุในหนังสือแบบ ค. 20 ในการไปรับเงินคืนจากอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ผู้ขอคืนจะต้องนำหนังสือแบบ ค. 20 และบัตรประชาชนไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ผู้จ่ายเงินคืนด้วย

13. เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และโทษ

13.1 เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม

(1) กรณีไม่ชำระภาษีภายในกำหนดเวลา จะต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระนั้น นับแต่วันพ้นกำหนดเวลาการยื่นรายการจนถึงวันชำระภาษี เว้นแต่กรณีที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากร ให้ขยายกำหนดเวลาชำระภาษีได้เงินเพิ่มคงเสียร้อยละ 0.75

(2) กรณีเจ้าพนักงานตรวจสอบออกหมายเรียก และปรากฏว่ามีได้ยื่นแบบแสดงรายการไว้หรือยื่นแบบแสดงรายการไว้แต่ชำระภาษีขาดหรือต่ำไป นอกจากจะต้องรับผิดชอบชำระเงิน เพิ่มเติมตาม (1) แล้ว ยังจะต้องรับผิดชอบเบี้ยปรับอีก 1 เท่า หรือ 2 เท่าของเงินภาษีที่ต้องชำระแล้ว แต่เงินเบี้ยปรับดังกล่าว อาจลดหรืองดได้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุวัติรัฐมนตรี

13.2 โทษทางอาญา

- (1) กรณีไม่ยื่นขอมิเลขประจำตัวผู้เสียภาษี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท
- (2) กรณีไม่ทำบัญชีแสดงรายได้หรือรายรับประจำวัน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท
- (3) กรณีไม่ยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.90, 91 หรือ 94 ภายในกำหนดเวลาต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

(4) กรณีโดยเจตนาแจ้งข้อความเท็จ หรือให้ถ้อยคำเท็จ หรือตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือพยานหลักฐานเท็จ มาแสดงเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร หรือเพื่อขอคืนภาษีอากร หรือกรณีโดยความเท็จ โดยฉ้อโกง หรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นในทำนองเดียวกัน หลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือขอคืนภาษีอากร ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ สาม เดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท

(5) กรณีผู้ใด โดยเจตนาไม่ยื่นรายการที่ต้องยื่นเพื่อ หลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรต้องระวางโทษให้จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งปรับทั้งจำ